

Jaarstukken 2023

5.4.2 Toelichting op de balans, passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	12.185	12.262
Bestemmingsreserves	10.401	11.817
Resultaat na bestemming	1.791	5.032
Totaal	24.377	29.111

Het verloop van de reserves in 2023 staat in onderstaand overzicht per reserve (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2023
ALGEMENE RESERVES					
1. Algemene reserve	12.185	3.466	5.179	1.791	12.262
	12.185	3.466	5.179	1.791	12.262
BESTEMMINGSRESERVES					
2. Reserve Sociale woningbouw	1.319	0	0	0	1.319
3. Reserve Wmo/3D	2.315	173	183	0	2.305
4. Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland	806	0	265	0	541
5. Egalisatiereserve Wabo	0	715	0	0	715
6. Risicoreserve Grondexploitatie	1.470	0	770	0	700
7. Reserve Organisatieontwikkeling	100	0	0	0	100
8. Reserve Frictiekosten	424	0	0	0	424
9. Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	302	0	66	0	235
10. Reserve Groenvoorziening	460	22	50	0	432
11. Reserve OegstFeest	25	0	0	0	25
12. Reserve Egalisatie precario	0	0	0	0	0
13. Reserve Duurzaamheid	59	204	0	0	263
14. Reserve Omgevingswet	239	0	239	0	0
15. Reserve Financiering beheerplannen	714	405	298	0	821
16. Bestemmingsreserve Groot onderhoud wegen	1.620	0	540	0	1.080
17. Bestemmingsreserve Riolering	250	250	36	0	464
18. Reserve middeldure huur/koop tot NHG	300	0	0	0	300
19. Bestemmingsreserve ten behoeve van MJOP projecten	0	1.901	0	0	1.901
20. Egalisatiereserve Maatschappelijke zorg Leidse regio	0	192	0	0	192
	10.401	3.862	2.447	0	11.817
Subtotaal	22.586	7.328	7.625	1.791	24.079
Jaarrekeningsaldo	1.791				5.032
TOTAAL	24.377				29.111

Conform artikel 54 lid 2 van de BBV moet melding worden gemaakt van verminderingen in het verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd. Deze situatie doet zich niet voor.

Toelichting op reserves

Zie ook 5.5.2 Toelichting financiële afwijkingen reserves voor een toelichting op de verschillen tussen begrote en gerealiseerde mutaties.

ALGEMENE RESERVES

1. Algemene reserve

Doel reserve

De reserve dient als dekkingsmiddel voor het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten. Het streefbedrag van het weerstandsvermogen (vrije reserves – risico's) bedraagt € 4 miljoen.

Voeding

Batig saldo jaarrekening, incidentele baten, verkoop grond.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Resultaat Decemberwijziging 2023: € 1.499.000
- Resultaat Najaarsnota 2023: € 1.967.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Onttrekking conform begroting 2023 € 898.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget opleidingskosten € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget projecten impuls duurzaamheid € 143.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget warmte Leidse regio € 130.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget geluidswerende maatregelen € 81.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget digitalisering bouwarchief € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget coronasteun cultuur € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget nationaal programma onderwijs € 303.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget suvis Hofdijckschool € 150.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming invoering omgevingswet € 220.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming groenvoorziening Spaargarenstraat € 43.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming planbeoordeling en contractering € 14.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming plankosten € 37.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming aanvullende energietoeslag 2022 € 306.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming motie verkabelen € 79.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming spuk sport € 18.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming pilot steunouders € 22.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming loket burgerinitiatieven en inclusie € 41.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming klimaatakkoord € 204.000
- Jaarrekening 2022: saldo na bestemming € 806.000
- Resultaat Voorjaarsnota 2023: € 1.533.000

BESTEMMINGSRESERVES

2. Reserve Sociale woningbouw

Doel reserve

Vanuit de reserve verstrekken we enerzijds bijdragen in de (grond)kosten om de sociale woningbouw te bevorderen en anderzijds startersleningen om de aankoop te financieren. Deze bedragen maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans.

Voeding

Via exploitatie, opbrengsten anti-speculatiebeding en diverse grondexploitaties.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve

Het egaliseren van schommelingen in de kosten van de Wmo. In 2013 is de werking van de reserve verbreed naar de invoering 3D. Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein). Het risico-deel is voor 2023 bepaald op € 950.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.

Voeding

Via exploitatie, overschotten Wmo-Werk en Jeugd, resultaat jaarrekening.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Oud meerjarenbeeld € 56.000
- Resultaat 2023: € 117.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Oud meerjarenbeeld € 50.000
- Oud meerjarenbeeld € 133.000

4. Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve

Het investeringsfonds reserveert gelden voor het realiseren van een vijftal regionale projecten (Rijnlandroute, RijnGouwelijn, noordelijke verbinding tussen N206 en de A44 of A4, het Offensief van Teylingen/versterking van de Greenport en de realisatie van het regionale groenprogramma).

Voeding

Enmalige storting in 2010 van € 3,6 miljoen in het kader van de inzet van de Nuon-gelden en een storting uit de Algemene reserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Aframing bijdrage HR 2023: € -136.000

- Oud meerjarenbeeld 2022 : € 401.000

5. Egalisatiereserve Wabo

Doel reserve

De reserve heeft als doel de jaarlijkse schommelingen in de Wabo-leges op te vangen.

Voeding

Stortingen vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Decemberwijziging 2023: € 950.000
- Nog te ontvangen bouwleges: € 35.000
- Correctie obv kostendekkendheid: € -269.000

Onttrekkingen:

- Geen

6. Risicoreserve Grondexploitaties

Doel reserve

Het doel van de reserve is het opvangen van toekomstige verliezen in de grondexploitaties.

Voeding

Het gaat om middelen die vrijvallen door een combinatie van maatregelen. Vanaf 2014 komen incidentele meevallers in de exploitatie steeds in aanmerking voor storting in deze risicoreserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- 100% dekking grondexploitatie risico € 770.000

7. Reserve Organisatieontwikkeling

Doel reserve

Het ondersteunen van de verdere organisatieontwikkeling.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

8. Reserve Friciekosten

Doel reserve

Dekken van de kosten van bestaande of toekomstige fricties.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

9. Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve

De reserve is in 2016 ingesteld om bij te kunnen dragen aan groot onderhoud en herinrichting van de Klinkenbergerplas.

Voeding

Saldo van de opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoed door de afkoopsom van de Provincie Zuid-Holland.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Besteding voor het onderhoud Klinkenbergerplas: € 66.000

10. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve

De reserve is in 2013 ingesteld om de opbrengsten van de verkopen van snippergroen in te storten.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Opbrengst verkoop snippergroen € 22.000

Onttrekkingen:

- Najaarsnota 2023: € 50.000

11. Reserve OegstFeest

Doel reserve

De reserve is ingesteld om een bijdrage te leveren aan een eventueel te houden dorpsfeest.

Voeding

Een storting van € 25.000 vanuit de Algemene reserve in boekjaar 2020

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

12. Reserve Egalisatie precario

Doel reserve

De reserve is in 2017 ingesteld om de overgang van de ontwikkelingen rond de precario op te vangen.

Voeding

Een storting in 2017 van € 1.992.000 vanuit resultaatbestemming 2016

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform de begroting):

- Geen

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.

Voeding

Een storting in 2019 van € 180.000 vanuit resultaatbestemming 2018

Mutaties 2023

Stortingen:

- Bestemmingsresultaat JR22 klimaatakkoord € 204.282

Onttrekkingen (conform begroting):

- Geen

14. Reserve Omgevingswet

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld om incidentele budgetten ten behoeve van implementatie omgevingswet beschikbaar te houden in verband met vertraging invoering omgevingswet.

Voeding

Een storting in 2019 van € 500.000 vanuit resultaatbestemming 2018.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Vanuit Decemberwijziging 2022: € 205.239
- Vanuit Decemberwijziging 2022: € 33.661

15. Reserve Financiering beheerplannen

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld voor het beschikbaar houden van budget ten behoeve van de verschillende onderhoudsbeheerplannen.

Voeding

Een storting in 2019 van € 1.000.000 vrijval uit de voorzieningen.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Vanuit Begroting 2023 € 405.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Vanuit Begroting 2023 € 112.600
- Vanuit Begroting 2023 € 185.387

16. Reserve Groot onderhoud wegen

Doel reserve

Ter dekking van de jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud wegen.

Voeding

Een storting in 2021 van € 2.700.000 vanuit de Agemene Reserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- GO wegen: € 540.000

17. Bestemmingsreserve Riolering

Doel reserve

Doel van de bestemmingsreserve riolering is om grote piekuitgaven in enig jaar op te vangen.

Voeding

In de jaren 2022, 2023 en 2024 een jaarlijkse storting van € 250.000.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Vanuit de Begroting 2022: € 250.000

Onttrekkingen:

- Kostendekkendheid rioolheffing: € 36.000

18. Reserve middeldure huur/koop tot NHG

Doel reserve De reserve middeldure huur/koop tot NHG wordt ingezet voor de stimulering van middeldure huur en/of sociale koop tussen € 200.000 en de NHG-grens, bovenop de verplichting. Hierbij wordt rekening gehouden met de Europese regels voor ongeoorloofde staatssteun.

Voeding

Vanuit motie 6 bij de Begroting 2023-2026: Middelen voor extra woningen in het middeldure segment is besloten om € 265.000 extra te storten.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

19. Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten

Doel reserve De reserve is in de begroting 2023 ingesteld ter dekking van kapitaallasten MJOP projecten.

Voeding

Stortingen: 2024 € 1.500.000, 2025 € 1.100.000 (coalitieakkoord) en jaarlijks € 63.000

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Resultaatbestemming JR2022: € 806.000
- Begroting 2023: € 1.095.000 (coalitieakkoord)

Onttrekkingen:

- Geen

20. Reserve maatschappelijke zorg Leidse regio

Doel reserve Egalisatie van resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio

Voeding

Resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse Regio

Mutaties 2023

Stortingen:

- Resultaat 2023: € 192.000

Onttrekkingen:

- Geen

Voorzeningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Egalisatievoorzieningen	5.318	6.305
Voorzeningen derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel	336	896
Voorzeningen toekomstige verplichtingen	2.878	3.030
Totaal	8.532	10.230

Het verloop van de voorzieningen in 2023 staat in onderstaand overzicht per voorziening (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2023
EGALISATIEVOORZIENINGEN					
A. Onderhoudsvoorziening gemeentebouwen	1.010	228	100	0	1.139
B. Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke huisvesting	506	254	151	0	609
C. Voorziening Onderhoud sporthal	463	83	30	0	516
D. Voorziening Vervanging bomen	632	372	425	0	579
E. Voorziening Groot onderhoud wegen	1.239	946	273	0	1.913
F. Voorziening Groot onderhoud water/baggeren	571	131	9	0	693
G. Voorziening Onderhoud kunst openbare ruimte	38	18	19	0	37
H. Voorziening Onderhoud bruggen/civiele kunstwerken	295	97	193	0	199
I. Voorziening Onderhoud gymlokalen	456	100	49	0	506
J. Voorziening Onderhoud Mozaiekzaal	107	10	2	0	115
	5.318	2.239	1.252	0	6.305
VOORZIENINGEN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN MET EEN SPECIFIEK BESTEDINGSDOEL					
K. Voorziening Riolering derden	0	373	0	0	373
L. Voorziening afvalstoffenheffing derden	336	187	0	0	523
	336	560	0	0	896
VOORZIENINGEN TOEKOMSTIGE VERPLICHTINGEN					
M. Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders	2.031	155	72	111	2.003
N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	213	82	83	0	212
O. Voorziening negatieve grondexploitaties	634	0	0	16	618
P. Voorziening verlofuren	0	197	0	0	197
	2.878	434	155	127	3.030
TOTAAL	8.532	3.233	1.407	127	10.230